

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmasto- vaihemaakuntakaava

Lausunto vastaselityksiin koskien
hyväksymispäätöksen valituksista
annettua lausuntoa

(Maakuntavaltuusto 27.5.2025 § 5,
Maakuntahallitus 17.11.2025 § 152)

Maakuntahallitus 26.10.2026 § x

Etukannen valokuvat

Kuusamon Valtavaara (12/2021, Mari Miura Johanna Kuukasjärvi

Tuulivoimapuisto (Kuvapankki, Suomen Tuulivoimayhdistys ry)

QStock-festivaali (Oulun kaupungin julkinen kuvapankki)

Takakannen valokuva

Tyrnävän Markkuu (7/2007, Mari Miura Johanna Kuukasjärvi)

Sisällys

Saate	4
Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden tiedoksi saattamat vastaselitykset (lausuntopyyntöä ei ole saapunut Pohjois-Pohjanmaan liiton kirjaamoon)	4
1 Vastaselitysten ja Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunnon sisällöstä	5
1.1 Voimaantulosta ilmoittaminen ja täytäntöönpanokieltoa koskevat vaatimukset	5
2 Yleisiä nostoja vastaselityksistä ja lausunnon perusteet	6
2.1 Taustaa	6
2.2 Alueidenkäyttölaki ja kaavatasot	6
2.2.1 Maakuntakaavoitus	7
2.2.2 Kuntakaavoitus	8
2.3 Vuorovaikutus kaavaprosessin aikana	9
2.4 Alueidenkäytön toteutussuunnittelua ohjaava muu lainsäädäntö	9
3 Vastaselitykset ja Pohjois-Pohjanmaan liiton lausunto	11
3.1 Vastaselitys 1, Ainalin osakaskunta, puheenjohtajana henkilö C (valitus 11, diaarinumero 1090)	11
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	11
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	11
3.2 Vastaselitys 2, Henkilö D asiakumppaneineen (Valitus 6, diaarinumero 1090)	13
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	13
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	13
3.3 Vastaselitys 3, henkilöt H ja I (Valitus 15, diaarinumero 1094)	14
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	14
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	14
3.4 Vastaselitys 4, henkilö C asiakumppaneineen (Valitus 10, diaarinumero 1089)	16
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	16
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	16

3.5 Vastaselitys 5, Kalajoen kaupunki (valitus 4, diaarinumero 1031)	17
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	17
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	18
3.6 Vastaselitys 6, Kalajoki Matkailuyhdistys ry (Valitus 8, diaarinumero 1084)	18
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	18
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	18
3.7 Vastaselitys 7, henkilö E asiakumppaneineen (Valitus 7, diaarinumero 1083)	19
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	19
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	19
3.8 Vastaselitys 8, Prokon Wind Energy Finland Oy (valitus 3, diaarinumero 1090).....	20
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	20
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	20
3.9 Vastaselitys 9, Vaalan kunta (Valitus 2, diaarinumero 971)	22
Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut	22
Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa	22

9

3.3 Vastaselitys 3, henkilöt H ja I (Valitus 15, diaarinumero 1094)

Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut

Vastaselityksessä vaaditaan kaavan palauttamista valmisteluun, ei kaavan muuttamista. Lisäksi vaaditaan edelleen kaavan täytäntöönpanokieltoa, koska täytäntöönpano ennen valitusten käsittelyä voi aiheuttaa peruuttamatonta haittaa.

Perusteluissa todetaan kaavan olevan puutteellinen, koska siinä ei ole annettu **ohjaavia määräyksiä tuulivoiman käytölle ja jälkihoidolle**, vain rakentamiselle (maakuntahallitus tulkitsee lakia virheellisesti, koska AKL 1, 2 ja 5 § edellyttävät myös käytön ja jälkihoidon huomiointia).

Poronhoidosta ja **KP-sopimuksesta** todetaan, että KHO:n ratkaisut osoittavat oikeuksien koskevan myös **Lapinkyliä jäseniä** muuallakin Suomessa, ei ainoastaan saamelaiten kotiseutualueita (maakuntahallitus tulkitsee virheellisesti). Lisäksi Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan yhteisvaikutusten selvitykset ovat puutteellisia: Lapin maakunnan tuulivoimaselvityksiä ei ole huomioitu eikä Riisitunturin ja Kitkajärven alueiden yhteisvaikutuksia selvitetty.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa

Maakuntahallitus viittaa tämän lausunnon lukuun 2 Yleisiä nostoja vastaselityksistä ja lausunnon perusteet, jossa on avattu kaavatasojen välistä hierarkiaa ja vuorovaikutusta sekä muuta lainsäädäntöä.

Maakuntahallitus viittaa alueidenkäyttölain kohtiin 1 § *Lain yleinen tavoite*, 2 § *Lain soveltamisala* ja 5 § *Alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet*. Nämä ovat alueidenkäytön lainsäädännössä **yleisiä tavoitepykälä**itä, eivät suunnittelun sisältöä ohjaavia.

Maakuntahallitus viittaa alueidenkäyttölain 4 lukuun *Maakunnan suunnittelu*. Tässä luvussa säädetyt tarkemmat, maakuntakaavoitusta koskevat pykälät, **eivät edellytä maakuntakaavalta käytön aikaisia tai käytön jälkeisiä ohjeistuksia**. Kyseisen luvun 30 §:ssä säädetään maakuntakaavamääräyksistä seuraavasti:

*”Maakuntakaavassa annetaan **määräyksiä, joita** kaavan tarkoitus ja sen sisällölle asetettavat vaatimukset huomioon ottaen **tarvitaan maakuntakaava-aluetta suunniteltaessa tai rakennettaessa.**”*

Toteutukseen tähtäävässä kuntakaavoituksessa, yksityiskohtaisemmassa toteutussuunnittelussa, luvittamisessa ja yksityisoikeudellisissa sopimuksissa kaavoituksesta vastaava kunta voi asettaa vaatimuksia tuulivoimaloiden käytön aikaiselle ja jälkeiselle toiminnalle. Maakuntakaavalla ei oteta kantaa toteutussuunnitteluun liittyviin yksityisoikeudellisiin sopimuksiin, jäsenkuntien päätöksentekoon mahdollisten haittojen kompensoinnin tai kuntakohtaisesti erityiskohteista määritettäviin suojaetäisyyksiin.

Maakuntahallitus toteaa, että Pohjois-Pohjanmaa ei sijaitse erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella. Näin ollen vaihemaakuntakaavaa ei koske poronhoitolain 2 §:n 2 momentin mukainen velvoite, jonka mukaan alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle.

Maakuntahallitus toteaa, että vaikutukset kohdistuvat poronhoitoon kaikilla poronhoitoalueen paliskunnilla, riippumatta siitä, onko poronhoitajilla saamelainen tausta. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa **ei ole tehty erillistä jakoa saamelaisten** (vastaselityksessä esille nostetut Kitkan Lapinkylät) **tai**

muiden ryhmien poronhoidon edellytyksistä. Kaavan osallisiin ovat kuuluneet kaikki vaihemaakuntakaavan vaikutusalueella olevat tahot, etnisestä alkuperästä riippumatta.

Maakuntahallitus viittaa vaihemaakuntakaavatyön aikana paliskuntien kanssa käytyyn vuoropuheluun. Suunnittelualueen paliskuntien kanssa on pidetty kaksi poronhoitolain (PHL 53 §) kaltaista neuvottelua maakuntakaavan poronhoitoalueesta (12.9.2023 ja 24.5.2024). Paliskuntain yhdistys osallistui vaihemaakuntakaavan viranomaisneuvotteluihin 6.4.2022 ja 17.6.2024, ja antoi lausunnon kaavan aloitus-, luonnos- ja ehdotusvaiheiden lisäksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 §: mukaisella viranomaislausuntokierroksella.

Kaavaselostuksen luvussa 6.9.1 *Vaikutukset poronhoitoon* on käsitelty vaihemaakuntakaavan vaikutuksia poronhoitoon ja tuulivoima-alueiden sijoittumista suhteessa poronhoidolle tärkeisiin alueisiin. Kaavan suunnittelualue ei sijaitse saamelaisten kotiseutualueella eikä myöskään erityisesti poronhoitoa varten tarkoitettulla alueella. Vaihemaakuntakaavan tehtävänä on ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua, jota tuulivoima-alueiden toteuttaminen edellyttää. Yleiskaavoituksessa ja YVA-menettelyssä tulevat arvioitavaksi hankkeiden yksityiskohtaisemmat vaikutukset myös poronhoitoa koskien.

Maakuntahallitus toteaa, että poronhoito elinkeinona on huomioitu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoissa kokonaisuutena, jonka toimintaedellytykset on turvattava. Poronhoitoalueen suunnittelumääräykset edellyttävät poronhoidon ja muiden luontaiselinkeinojen huomioimista toteutussuunnittelussa ja maakuntakaavoissa on osoitettu poronhoidon harjoittamiseen tarvittavat suojeltavat rakenteet, jotka on määritelty yhdessä alueen paliskuntien kanssa. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkennettiin tuulivoimarakentamisen yleistä suunnittelumääräystä siten, että poronhoitoalueella huomioitiin myös sähkönsiirto:

"Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset, myös tuulivoimatuotannon edellyttämien voimalinjojen suunnittelun ja toteuttamisen yhteydessä."

Maakuntahallitus toteaa, että Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ei muuta perustuslain tai kansainvälisten sopimusten velvoitteita turvata saamelaisten oikeuksia harjoittaa omaa kulttuuriaan. Valituksessa ja vastaselityksessä viitataan perustuslain 17 §:n ja Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokouksen 16 päivänä joulukuuta 1966 hyväksymän *Kansalaisyhteisöjen ja poliittisten oikeuksien koskevan kansainvälisen yleissopimuksen (KP-sopimus)* 27 artiklan mukaisuuteen siitä, että saamelaisilla alkuperäiskansana on perustuslain 17 §:n 3 momentin mukaan oikeus ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan. Perustuslain säännöksellä turvataan muun muassa sellaisten saamelaisten kulttuurimuotoon kuuluvien perinteisten elinkeinojen kuin poronhoidon, kalastuksen ja metsästyksen harjoittamista (HE 309/1993 vp). Saamelaisten itsehallintoa koskevan perustuslain 121 §:n 4 momentin mukaan saamelaisilla on saamelaisten kotiseutualueella kieltään ja kulttuuriaan koskeva itsehallinto sen mukaan kuin lailla säädetään. KP-sopimuksen sopimuksen 27 artiklan mukaan niissä valtioissa, joissa on kansallisia, uskonnollisia tai kielellisiä vähemmistöjä, tällaisiin vähemmistöihin kuuluvilta henkilöiltä ei saa kieltää oikeutta yhdessä muiden ryhmänsä jäsenten kanssa nauttia omasta kulttuuristaan, tunnustaa ja harjoittaa omaa uskontoaan tai käyttää omaa kieltään.

Maakuntahallitus toteaa, että Lapin liitto on ollut yhtenä osallisena vaihemaakuntakaavassa, ja on antanut lausuntonsa vaihemaakuntakaavan luonnos- ja ehdotusvaiheissa, sekä osallistunut viranomais- ja työneuvotteluihin. Lapin liitossa maakuntakaavoja laaditaan osa-alueittain, ei koko maakuntaa kattavasti, kuten Pohjois-Pohjanmaalla. Tuulivoimaa koskien Lapin liitto on toteuttanut Lapin tuulivoimaselvityksen 2022 ja uuden selvityksen 2023-2024, jossa otettiin tarkasteluun tuulivoiman lisäksi myös aurinkovoima. Nämä on huomioitu

3.7 Vastaselitys 7, henkilö E asiakumppaneineen (Valitus 7, diaarinumero 1083)

Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut

Vastaselityksessä vaaditaan edelleen Laulurämeen (tv-1 529, Kulvemäki) alueen poistamista tai kaavan palauttamista valmisteluun. Vastaselitys on laadittu Pyhäjärven Mäkikylän (Hirvimäki–Kumpumäki–Niinimäki) asukkaiden ja maanomistajien puolesta, osalliset omistavat maa- ja metsätalousalueita tuulivoima-alueen välittömällä vaikutusalueella (1–5 km), ja osa asuu tai lomailee alueella.

Perusteluina esitetään, että kaava on hyväksytty riittämättömin selvityksin ja että se voi aiheuttaa kohtuutonta haittaa alueen asukkaille. Tämä on ristiriidassa Alueidenkäyttölain 28 §:n kanssa. Maakuntahallituksen lausunto on laaja ja osin toistaa itseään. Siinä käsitellään myös asioita, jotka eivät liity suoraan valitukseemme. Samalla valitukseemme keskeiset kysymykset jäävät vähälle huomiolle tai niihin ei vastata suoraan.

Yksilöidyt perustelut:

1. Vaikutusten arviointi on puutteellista: Fingridin Harjulinjan ja muiden energiainfrastruktuurihankkeiden yhteisvaikutuksia ei ole arvioitu. Naapurimaakuntien hankkeiden yhteisvaikutukset puuttuvat.
2. Asumis- ja maisemavaikutuksia ei ole selvitetty: Mäenlakiasutus (Hirvimäki–Kumpumäki–Niinimäki) kärsii merkittävästi eikä siihen kohdistuvia maisema-, melu- ja asumisvaikutuksia ole arvioitu asianmukaisesti tai havainnollistettu riittävin selvityksin (kuvamallinnuksia ei ole tehty pyynnöistä huolimatta).
3. Liikenneturvallisuus: Hirvimäen yksityistien turvallisuutta ja palvelujen saavutettavuutta koskevat vaikutukset ovat jääneet tarkastelematta (Hirvimäentie kulkee tv alueen läpi → jäävaara, ukkosriskit, palvelujen saavutettavuus heikkenee).
4. Luontoarvot: Metsäpeuran ekologinen käytävä ja maakotkan esiintymisalue on selvitetty ja huomioitu puutteellisesti.
5. Osallistaminen on ollut muodollista, ei vaikuttavaa, osallisten todellinen vaikutusmahdollisuus kaavaratkaisuihin on jäänyt muodolliseksi vastoin Alueidenkäyttölain vuorovaikutusperiaatteita.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa

Maakuntahallitus viittaa tämän lausunnon lukuun 2 Yleisiä nostoja vastaselityksistä ja lausunnon perusteet, jossa on avattu kaavatasojen välistä hierarkiaa ja vuorovaikutusta sekä muuta lainsäädäntöä.

Maakuntahallitus katsoo, että valituksen sisältö kohdistuu pääsääntöisesti vireillä olevien (Lauluräme) tuulivoimahankkeiden ja sähkönsiirron YVA- ja kaavoitusmenettelyihin, ei niinkään energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan hyväksymispäätökseen (tv-1 529, Kulvemäki).

Maakuntahallitus toteaa, että maakuntakaava on yleispiirteinen, alueidenkäyttölain säättämien sisältövaatimusten (AKL 28 §) mukaisesti laadittava alueidenkäytön suunnitelma, jonka toteuttaminen edellyttää yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Tuulivoimaan liittyvien maakuntakaavaratkaisujen vaikutuksia ei ole mahdollista arvioida yksityiskohtaisesti, koska maakuntakaavassa ei ratkaista alueidenkäyttöä kiinteistö- tai tuulivoimalakohtaisesti. **Täten myöskään Hirvimäen yksityistien suunnittelua ja vaikutusten arviointia koskevat kysymykset eivät sisälly maakuntakaavan sisältövaatimuksiin, vaan yksityiskohtaisempaan toteutussuunnitteluun.** Vastaselityksessä esille nostetun Fingridin Harjulinjan ja muiden energiainfrastruktuurihankkeiden yhteisvaikutusten arviointi liittyy myös toteutussuunnitteluun.

3.8 Vastaselitys 8, Prokon Wind Energy Finland Oy (valitus 3, diaarinumero 1090)

Vastaselityksen vaatimukset ja perustelut

Vastaselityksessä vaaditaan edelleen kaavan kumoamista. Vastaselityksessä on edelleen nostettu esille tuulivoimarakentamisen suunnittelumääräyksessä oleva Oulujärven ranta-alueen 5 km etäisyydsmääräys.

Perusteluina esitetään, että Oulujärven ranta-alueen osalta liitto ei ole kyennyt vastaamaan keskeiseen puutteeseen: suunnittelumääräystä ei ole esitetty kartalla eikä maantieteellistä soveltamisalaa ole yksilöity lain edellyttämällä tavalla, mikä rikkoo AKL 29 §. Maakuntakaavan määräysten tulee olla kartalla esitetyjä ja valtakunnallisesti vakiomuotoisia. Liiton lausunto ei kumoakaan tätä puutetta. Lausunnossa ei myöskään esitetä selvitystä siitä, miksi kyseinen määräys voitaisiin jättää esittämättä kartalla, tai miksi sen epämääräinen sanallinen muotoilu riittäisi oikeusvaikutteisessa kaavassa.

Liitto ei lausunnossaan kyennyt osoittamaan, että kaavaratkaisu olisi valtakunnallisesti yhdenvertainen tai suhteellisuusperiaatteen mukainen. Lausunnossa ei myöskään vastata siihen, miksi Oulujärven ympärille asetettu tiukka etäisyysvaatimus koskee myös ei-seudullisia hankkeita ja vaikuttaa koko maakunnan tasolla hanketoimijoiden toimintamahdollisuuksiin. Valittajan näkemyksen mukaan liiton lausunto ei poista kohtuuttoman haitan riskiä, vaan pikemminkin vahvistaa sen, ettei rajoituksen vaikutuksia ole tutkittu lain edellyttämällä tavalla.

Ranta-alueen määritelmä puuttuu kokonaan, vaikutusten arviointi on puutteellinen ja määräys aiheuttaa kohtuutonta haittaa maanomistajille ja hanketoimijoille sekä heikentää ennakoitavuutta.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus lausuu vastaselityksen johdosta seuraavaa

Maakuntahallitus viittaa tämän lausunnon lukuun **2 Yleisiä nostoja vastaselityksistä ja lausunnon perusteet**, jossa on avattu kaavatasojen välistä hierarkiaa ja vuorovaikutusta sekä muuta lainsäädäntöä.

Maakuntahallitus toteaa, että vastaselityksessä ei esitetä mitään uutta verrattuna alkuperäiseen valitukseen. Esille nostettuihin vaatimuksiin ja perusteluihin on vastattu valituksista annetussa lausunnossa. Tämän lausunnon tarkoitus on selkiyttää aikaisemman valituslausunnon sisältöä.

Maakuntahallitus viiittaa vastaselityksessä ja valituksessa esille nostettuun alueidenkäyttölain 29 §:ään, jossa kuvataan maakuntakaavan esitystapaa. Vastaselityksen lause *”Maakuntakaavan määräysten tulee olla kartalla esitettyjä ja valtakunnallisesti vakimuotoisia.”* on ote tietomallimuotoisen kaavoituksen säädöspykälistä, jotka eivät ole vielä voimassa tämän vaihekaavan osalta.

Maankäyttö- ja rakennuslain nimike muuttui alueidenkäyttölaiksi 1.1.2026, mutta lakivalmistelu on vielä kesken.

Nykyinen alueidenkäyttölaki ennakoi kaikkien kaavatasojen esitystavan osalta **1.1.2024** voimaan tullutta **Lakia rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä** (RYTJ- eli RYHTI-laki). Laissa kuvataan tietomallimuotoista kaavoitusta, mutta sen 5 §:ää (*Rakennetun ympäristön tietojärjestelmään toimitettavat alueidenkäyttöä koskevat tiedot*) sovelletaan kuitenkin siirtymäajan jälkeen vasta **1.1.2029** alkaen.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen kirjaus maakuntakaavan esitystavasta oli (MRL 29 §):

"Maakuntakaava esitetään kartalla. Kaavaan kuuluvat myös kaavamerkinnyt ja -määräykset. Maakuntakaavaan liittyy selostus, jossa esitetään kaavan tavoitteiden, eri vaihtoehtojen ja niiden vaikutusten sekä ratkaisujen perusteiden arvioimiseksi tarpeelliset tiedot siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään."

Maakuntahallitus viittaa Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavan tuulivoimarakentamisen yleiseen suunnittelumääräykseen:

"Maisemallisesti herkillä Oulujärven ranta-alueella teollisen kokoluokan tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 5 km etäisyydelle Oulujärven ranta-alueesta maisemavaikutusten vähentämiseksi."

"Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla voidaan varmistua siitä, ettei alue yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia."

"Mikäli seudullisesti merkittävää tuulivoimaa tutkitaan maakuntakaavassa osoitettujen, lähtökohdiltaan parhaiten teolliseen tuulivoimaan soveltuvien tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolelle, selvitysten ja vaikutusten arvioinnin tulee täyttää myös maakuntakaavan sisältövaatimukset ja maakuntakaavatasoinen yhteisvaikutusten arviointi. Laadittava kuntakaava ei saa olla ristiriidassa maakuntakaavan tavoitteiden tai periaatteiden kanssa, eikä vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista."

Suunnittelumääräys mahdollistaa sen, että toteutussuunnittelussa voidaan osoittaa yksityiskohtaisemmin selvityksin ja havainnekuvin, ettei tuulivoimapuiston rakentumisesta aiheudu merkittävää haittaa tai Oulujärven arvokkaan virkistysmaiseman arvojen tuhoutumista.

Maakuntahallitus toteaa, että Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihe- ja maakuntakaavassa on katsottu olevan erityinen tarve tuulivoiman ohjaukselle Oulujärven ympäristössä, jotta maisemalliset ja virkistyskäytön arvot säilyvät yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Teollisen kokoluokan tuulivoimalat voivat aiheuttaa pysyviä muutoksia maisemassa, erityisesti herkillä alueilla. Oulujärven rantavyöhykkeellä vaikutukset ovat merkittävät arvokkaille maisema-alueille, kulttuuriympäristöille ja asutuille alueille. Määräys on sovitettu yhteen Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan kanssa.

Viiden kilometrin etäisyys Oulujärvestä on maakuntakaavan yleismääräys, joten sitä ei esitetä oikeusvaikutteisella kaavakartalla.

